

Regeringens proposition

1982/83:111

om viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen;

beslutad den 3 februari 1983.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

GERTRUD SIGURDSEN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till de följdändringar i andra lagar som föranleds av den nya hälsoskyddslagen.

1 Förslag till**Lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387)**

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöskyddslagen (1969:387)¹

dels att i 44 a och 48 §§ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden",

dels att 2, 22 och 50 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrives i *hälsovårds*-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gräns-älvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrives i *hälsoskydds*-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gräns-älvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Har regeringen enligt 136 a § byggnadslagen (1947:385) prövat frågan om tillkomst eller lokalisering av viss verksamhet eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat frågan om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

I fråga om byggande i vatten för att motverka vattenförorening och om ianspråktagande av mark för ledning eller annan anläggning för avloppsvatten finns bestämmelser i vattenlagen (1918:523).

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

22 §

Den som fått tillstånd enligt denna lag till miljöfarlig verksamhet kan ej på grund av bestämmelse i lagen eller i *hälsovårdsstadgan* (1958:663) eller i renhållningslagen (1979:596) åläggas att upphöra med verksamheten eller att med avseende på denna vidtaga försiktighetsmått utöver vad som anges i tillståndsbeslutet, om ej annat följer av 23–25 §, 29 § andra stycket eller 40 § andra stycket.

Den som fått tillstånd enligt denna lag till miljöfarlig verksamhet kan ej på grund av bestämmelse i lagen eller i *hälsoskyddslagen* (1982:1080) eller i renhållningslagen (1979:596) åläggas att upphöra med verksamheten eller att med avseende på denna vidtaga försiktighetsmått utöver vad som anges i tillståndsbeslutet, om ej annat följer av 23–25 §, 29 § andra stycket eller 40 § andra stycket.

50 §

Har en tillsynsmyndighet med stöd av 40 § första stycket förbjudit miljöfarlig verksamhet eller ålagt den som utövar eller ämnar utöva sådan verksamhet att vidta försiktighetsmått och begär han tillstånd till verksamheten enligt denna lag, kan koncessionsnämnden, om sökanden ställer

¹ Lagen omtryckt 1981:420.

säkerhet för kostnad och skada, bestämma att tillsynsmyndighetens beslut inte får verkställas förrän tillståndsfrågan har avgjorts eller koncessionsnämnden föreskriver något annat.

Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *hälsovårdsnämnden* meddelar med stöd av *hälsovårdsstadgan* (1958:663).

Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *miljö- och hälsoskyddsnämnden* meddelar med stöd av *hälsoskyddslagen* (1982:1080).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

2 Förslag till

Lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822)

Härigenom föreskrivs att i 24 § naturvårdslagen (1964:822)¹ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:1097) om ändring i naturvårdslagen (1964:822)

Härigenom föreskrivs att i 39 § naturvårdslagen (1964:822) i den lydelse paragrafen har fått genom lagen (1982:1097) om ändring i nyssnämnda lag ordet "Hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "Miljö- och hälsoskyddsnämnden".

4 Förslag till

Lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511)

Härigenom föreskrivs att i 24 och 33 §§ livsmedelslagen (1971:511) ordet "hälsovårdsnämnd" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

¹ Lagen omtryckt 1974:1025.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1944:219) om djurskydd

Härigenom föreskrivs att i 8 a §, 14 § 1, 2 och 4 mom., 15 § samt 17 § lagen (1944:219) om djurskydd¹ ordet "hälsovårdsnämnd" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

6 Förslag till

Lag om ändring i renhållningslagen (1979:596)

Härigenom föreskrivs i fråga om renhållningslagen (1979:596)

dels att i 9 och 21 §§ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden",

dels att 3 och 4 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från *hälso- och miljövårdssynpunkt*. Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.

Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från *hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt*. Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om avfallshanteringen. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

4 §

Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen *forslas* till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl *allmänna hälso- och miljövårdskrav* som enskilda intressen.

När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt för-

Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen *forslas* till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl *hälsoskydds- och miljövårdskrav* som enskilda intressen.

När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt för-

¹ Senaste lydelse av 8 a § 1965:728

14 § 1 mom. 1973:269

14 § 2 mom. 1978:979

14 § 4 mom. 1978:979

15 § 1971:1111

17 § 1978:979.

Nuvarande lydelse

sta stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från *hälso- och miljövårdssynpunkt* godtagbart sätt. Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse.

Föreslagen lydelse

sta stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från *hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt* godtagbart sätt. Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

7 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar**

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar¹

dels att i 32 § ordet "hälsovårdsnämnd" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd",

dels att 2, 12 och 31 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Behöver med hänsyn till *den allmänna hälsovården* vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.

Länsstyrelsen kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra skyldighet enligt första stycket.

Behöver med hänsyn till *hälsoskyddet* vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.

12 §

Allmän va-anläggning skall utföras så att *den allmänna hälsovårdens* intresse tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som kräves för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Behövs för viss bebyggelse anordningar endast för vattenförsörjning eller endast för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.

Allmän va-anläggning skall utföras så att *hälsoskyddets* intresse tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som kräves för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Behövs för viss bebyggelse anordningar endast för vattenförsörjning eller endast för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.

¹ Lagen omtryckt 1976:842.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Allmän va-anläggning får ej inrättas i strid mot fastställd plan eller bestämmelser för markens bebyggande eller så att ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning försvåras.

Så länge allmän va-anläggning behövs skall huvudmannen underhålla anläggningen och i övrigt sörja för att den på tillfredsställande sätt fyller sitt ändamål.

31 §

Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från *allmän hälsovårdssynpunkt* eller från annan allmän synpunkt.

Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från *hälsoskyddssynpunkt* eller från annan allmän synpunkt.

För bifall till ansökningen fordras att berörd kommun tillstyrkt denna och att sökanden såväl i ekonomiskt avseende som i övrigt har förutsättningar för att fullgöra uppgiften som huvudman för anläggningen.

Länsstyrelsen kan bestämma visst område, utöver vilket anläggningens verksamhetsområde ej får utsträckas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Härigenom föreskrivs att i 5 och 8 §§ lagen (1966:742) om hotell och pensionatrörelse¹ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:599.

9 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna**

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna¹ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

10 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.**

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som inom den allmänna hälsovården tjänstgör som hälsovårdsinspektör eller i därmed jämförlig befattning.

Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som är anställd med tillsynsuppgifter hos en miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Detsamma gäller personer som har tidigare yrkeserfarenhet inom något av dessa verksamhetsområden och som har legitimation för yrket, har erhållit en kvalificerad behörighet inom yrket eller har avslutat sin tjänstgöring inom verksamhetsområdet en kortare tid före den tidpunkt då tjänsteplikten görs gällande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

¹ Lagen omtryckt 1979:1167.

Senaste lydelse av 2 § 1981:46.

11 Förslag till

**Lag om ändring i lagen (1982:397) om ändring i lagen (1965:719)
om säkerheten på fartyg**

Härigenom föreskrivs att i 1 kap. 7 § lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg¹ i den lydelse paragrafen har fått genom lagen (1982:397) om ändring i nyssnämnda lag ordet "hälsovårdsnämnd" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd".

¹ Lagen omtryckt 1978:109.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-02-03

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Rainer, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Sigurdson

Proposition om viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen

Riksdagen har nyligen antagit en hälsoskyddslag (prop. 1981/82:219; SoU 1982/83:6, rskr 35, SFS 1982:1080). Den nya lagen som ersätter hälsovårdsstadgan (1958:663) träder i kraft den 1 juli 1983. Vissa termer i hälsovårdsstadgan ersätts av nya i hälsoskyddslagen. Detta gäller främst termerna "allmän hälsovård" som ersätts med "hälsoskydd" och "hälsovårdsnämnd" som ersätts med "miljö- och hälsoskyddsnämnd". Vidare försvinner viss reglering. Så får t. ex. hälsovårdsstadgans krav på att nämnderna skall ha hälsovårdsinspektörer med föreskriven kompetens och i vissa större kommuner stadsläkare anställda inte någon motsvarighet i den nya lagen. Åtskilliga lagar innehåller bestämmelser med termer hämtade från hälsovårdsstadgan och hänvisningar till denna stadga. Sådana bestämmelser och hänvisningar bör anpassas till hälsoskyddslagen.

Jag lägger nu fram förslag till dessa följdändringar. Några förslag till ändringar i smittskyddslagen (1968:231) läggs inte fram, eftersom denna lag f. n. är föremål för en genomgripande översyn av smittskyddskommittén (S 1982:02).

De föreslagna lagändringarna utgör följdändringar av lagteknisk karaktär och lagrådets hörande är enligt min mening därför inte påkallat.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta de inom socialdepartementet upprättade förslagen till

1. lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387),
2. lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
3. lag om ändring i lagen (1982:1097) om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
4. lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511),
5. lag om ändring i lagen (1944:219) om djurskydd,

6. lag om ändring i renhållningslagen (1979:596),
7. lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar,
8. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
9. lag om ändring i lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna,
10. lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.,
11. lag om ändring i lagen (1982:397) om ändring i lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg.

Förslagen har upprättats i samråd med beträffande 1–6 chefen för jordbruksdepartementet, 7–8 chefen för justitiedepartementet, 9 chefen för civildepartementet och 11 chefen för kommunikationsdepartementet.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.